

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 54: Forslag til lov om ændring af skattestyrelsesloven og ligningsloven. (Fuld omkostningsgodtgørelse i skattesager m.v., som skatteyder vinder fuldt ud eller i overvejende grad, eller som videreføres af skattemyndighederne).

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 17/1 2002).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Freddy Dam (V):

L 54 er et godt lovforslag. Det er også derfor, det har været en mærkesag for Venstre gennem lang, lang tid, og det er derfor, det er med i regeringens 100-dages-program. Det er nemlig et lovforslag, som forbedrer retssikkerheden for skatteydere, der fører sag imod skattemyndighederne.

Tidligere kunne en skatteyder risikere at føre sag imod skattemyndighederne i årevis, vinde sagen og derefter konstatere, at han alligevel havde tabt penge og haft betydeligt besvær undervejs. Efter lovforslaget er det nu slut.

Vinder man sagen, får man dækket alle rimelige omkostninger, får man medhold i overvejende grad, altså vinder man mere, end man taber, får man dækket alle rimelige omkostninger, førhen fik man kun dækket 50 pct. Hvis en skattesag påklages af skattemyndighederne, fik man tidligere 85 pct. godtgørelse af sagsomkostningerne, nu får man efter lovforslaget 100 pct.

Kun hvis man taber sagen eller kun får meget lidt medhold, er godtgørelsen 50 pct., og det er i øvrigt præcis, som det altid har været. Det fremkommer efter Venstres opfattelse at være rimeligt nok. Der skal være en vis selvrisiko forbundet med at indlade sig i en sag, også en sag imod

skattemyndighederne. På den måde undgår man vel også de mest urimelige sager.

Den nærmere tekniske ekspedition af godtgørelsesansøgning og udbetaling skal jeg ikke kommentere nærmere her, kun sige, at der i forslaget tilsyneladende er lagt op til en smidig og hurtig sagsbehandling uden unødvendig millimeterretfærdighed. Det kan skatteyderne være tjent med, og derfor støtter Venstre forslaget.

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Jeg vil spørge Venstres ordfører, når vi nu har fået lovforslaget sendt frem og noget andet: Hr. Freddy Dam nævner jo, at man nu kan få de rimelige udgifter dækket, men hvordan vil man sørge for, at det kun bliver de rimelige udgifter, og hvad går det helt præcis ud på?

Så vidt jeg kan se af forslaget, skal man sende ind senest 14 dage efter, at man har indklaget en eller anden sag, og så skal der fra advokatens side, eller hvem det nu er, der repræsenterer vedkommende, gives et skøn over, hvor meget det vil komme til at koste. Hvordan forestiller Venstres ordfører sig, at man vil kunne begrænse honorarstørrelsen og ikke oppuste honorarerne i et meget stort omfang med denne her ordning? Det har jeg svært ved at se ifølge lovforslaget. Det kan være, jeg kan få det opklaret her.

Kl. 18.40

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Med hensyn til spørgsmålet om, hvordan man sikrer, at der kun bliver tale om rimelige omkostninger, mener jeg, at jeg var inde på i mit første indlæg, at selve dette, at skatteyderen, der jo ikke ved, om han vinder eller taber sagen, skal betale 50 pct., hvis det er således, at han taber sagen, i hvert fald skærper skatteyderens opmærksomhed på spørgsmålet om, hvad den pågældende rådgiver agter at debitere skatteyderen i honorar.

Noget andet er, at det jo i forslaget er sådan, at der er lagt op til, at rådgiveren skal indgive et overslag til den instans, der behandler sagen, over omkostningernes størrelse, og man vil så, når sagen er forbi og regningen fremsendes til skattemyndighederne, have en mulighed for at sammenholde disse to overslag med regningen og anlægge en vurdering af, om regningen er rimelig.

Det er klart, at skattemyndighederne ikke fuldt ud kan afgøre, hvorvidt regningen er rime-

lig, men det har man så de forskellige rådgiveres organisationer til at varetage. Og derfor er der også en klageadgang, således at honorarstørrelserne kan pådømmes af de respektive nævn.

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Det kan jo lyde meget godt, at man kan se, hvad den oprindelige regning og det oprindelige overslag har været, men hvad nu, hvis der kommer en skatteyder, der har en advokat med sig, og så siger vedkommende: Vi vil anlægge den og den sag, og det skønnede timeforbrug er 80 timer a 1.200 kr. plus moms, som man nu engang tager i branchen, og så kan vi sådan fra instans til instans begynde at lægge lidt mere og lidt mere og lidt mere ovenpå. Det bliver da ret dyrt for offentligheden. Tror Venstres ordfører ikke det? Tror han ikke, at det her bliver ret omkostningsfuldt?

Der har jo været en hel betænkning omkring de her ting. Man har sat sig ned og dybt og seriøst overvejet de her ting, hvor der har været repræsentanter også fra erhvervene, også fra det, man kan kalde borgerlig side. Og de har jo stærkt advaret mod det her, fordi det netop kan føre til honoraroppustning. Og det princip, man kører med i USA med no cure – no pay, er der også fare for at man rent faktisk får indført her.

Hvordan kan man sidde alle de anbefalinger i hele den betænkning overhørig? Hvordan vil man sikre, at disse ting ikke sker?

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

I Venstre tror vi ikke, at denne her ordning bliver specielt meget mere omkostningsfuld, end ordningen ellers ville være. Vi må gå ud fra, at det er sådan, at rådgiverne skriver deres honorarer ud fra, hvilket timeantal de har brugt, og ud fra gennemsnitligt fornuftige timesatser.

Skulle det imod forventning være sådan, at skattemyndighederne får en mistanke om, at her kan der være tale om en overdrivelse af honorardebiteringen, er der muligheden for skattemyndighederne for at indbringe dette her spørgsmål for revisorernes eller advokaternes eller de andre rådgiveres nævn.

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Det vil sige, at det nærmeste svar, vi får her i dag, er, at man lægger lidt op til, at disse skaterevisorer og skatteadvokater nok vil opføre sig

rimeligt og ikke grådigt. Det er jo en spændende betragtning, om det rent faktisk kan lade sig gøre.

Og i det tilfælde, at de måtte opføre sig urimeligt og grådigt, så indbringer vi det for deres egen brancheorganisation, sådan at den skal kigge på, om det her nu er rimeligt. Det er søreme betryggende. Det er meget, meget høj retssikkerhed, synes jeg.

Men tror man ikke, som de netop i hele det ekspertudvalg, der har været nedsat, har advaret meget indstændigt imod, at det her netop er at åbne én stor gavebod til de mennesker, som kunne tænke sig at tjene ret mange penge på det?

Kl. 18.45

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

I Venstre er vi ikke særlig bekymrede over, at disse salærklager skal indbringes for de pågældende branchers egne nævn. Den kyndige vil vide, at disse nævn har et betydeligt folkeligt islæt, og det er i øvrigt ordninger, som virker over for alle andre borgere i dagens Danmark i enhver situation. Så det, borgerne i almindelighed kan være tilfredse med med hensyn til prøvelse af honorarer, bør skattemyndighederne også kunne være tilfredse med.

Formanden:

Hr. Henrik Sass Larsen som ordfører.

Henrik Sass Larsen (S):

Et ordentligt retssamfund sikrer, at den enkelte har mulighed for at klage, anke og anlægge sager om myndighedsafgørelser. Føler man sig uretfærdigt behandlet af skattemyndigheden, hvad enten man er privatperson eller firma, har man en lang række muligheder for at fremme sin sag i skatteankenævn, landsskattenævn, de civile domstole osv.

Man har i dag retten til at vinde og tabe en sag og få omkostningsgodtgørelse i begge tilfælde. I sager af principiel betydning, som skattemyndigheden har anket, kan man få op til 85 pct.s godtgørelse, i andre sager 50 pct.s godtgørelse til de udgifter, man har haft til sagkyndig bistand.

Grunden til, at det ser sådan ud, er ikke nogen tilfældighed, langtfra. Systemet er gennemført efter et meget grundigt udvalgsarbejde, hvor et bredt sammensat udvalg – bl.a. af er-

hvervsadvokater og andre – har anbefalet denne her model.

Regeringen ønsker nu at hæve omkostningsgodtgørelsen til 100 pct. i sager, hvor skatteyderen får helt eller delvist medhold. Umiddelbart kan det jo sådan virke meget rimeligt. Hvis en skatteyder får medhold, hvorfor skal han så stå med en regning? Ret er ret, og bør vel ikke straffes økonomisk.

Det sidste er Socialdemokratiet enig i. Og kan der udvirkes en model, der sikrer dette uden samtidig at åbne op for et omfattende misbrug og bureaukrati, er vi positive over for sådan et forslag, navnlig for sager, som angår det, man kalder den lille mands retssikkerhed.

Men det forslag, som regeringen har fremsat, imødekommer ikke de ønsker, tværtimod. Regeringens forslag vil efter vores opfattelse åbne op for et omfattende misbrug og uoverskueligt bureaukrati.

Regeringens forslag går stik imod alle de anbefalinger og er en model, som et enigt ekspertudvalg har frarådet. Med regeringens forslag vil der blive åbnet op for, at professionelle skatteadvokater og revisorer får en gratis gavebod, hvor de kan forsyne sig med store honorarer på bekostning af samfundets kasse.

Ekspertterne har direkte advaret imod den model, som regeringen benytter sig af, ved at henvise til risikoen for honoraroppustning. Regeringens forslag forsøger at tage højde herfor ved at oprette et ejendommeligt bureaukrati, hvor det på ingen måde bliver sandsynliggjort, at man vil være i stand til at styre udgifterne alligevel.

Forslaget beror også på, at der skal ske en vurdering af, hvorvidt en skatteyder får fuldt medhold eller medhold i overvejende grad. Alt så skal der ske en afvejning og vurdering af de enkelte sager, hvoraf mange har forskelligt indhold.

Ekspertudvalget konkluderede i sin tid, at »kriteriet vil være vanskeligt at håndtere i praksis, og at det vil være meget ressourcekrævende, idet anvendelsen af kriteriet kræver, at skatteyderens anmodning om omkostningsdækning nøje udspecificeres på udgifterne ved hver klageinstans. Desuden indebærer kriteriet, at der skal foretages meget vanskelige skøn, ikke mindst fordelingskøn. Realiteten vil formentlig blive, at skatteyderen og dennes repræsentant i meget stort omfang selv vil kunne bestemme fordelingen af udgifterne, uden at myndighederne vil være i stand til at anfægte disse«.

Lovforslaget, som er fremsat nu, tager ikke højde for de betænkeligheder, som det udvalg havde.

I Socialdemokratiet er vi således meget betænkelige ved det her forslag. Vi tror ikke, at det vil skabe større retssikkerhed. Tværtimod mener vi, at der er stor risiko for at amerikanisere dette område, hvilket sjældent er til fordel for det, vi kalder den lille mand.

Man skal altid passe på, at man ikke tilsyneladende handler med hjertet på rette sted og samtidig render af sted med hovedet under armen. Og det er lige præcis, hvad vi mener at regeringen gør i denne her sag. Og vi kan derfor ikke støtte forslaget.

Kl. 18.50

Mikkel Dencker (DF):

Jeg må på vegne af Dansk Folkeparti sige, at det var en fornøjelse at læse det her forslag.

For det første lægges der op til, at borgeren får fuld dækning ved en vundet eller i overvejende grad vundet skattesag mod myndighederne. Det var på tide, at det skete.

For det andet bibeholdes samtidig den 50 pct.s dækning ved et nederlag, og det er så også helt i orden. Det tredje punkt, der er at glæde sig over, er, at borgeren nu får 100 pct.s dækning i sager, hvor det er skattemyndighederne, der har ydereført sagen.

Alt så alt i alt er der tale om en meget stor fremgang for retssikkerheden for den enkelte borger over for den store skattemyndighed. Så Dansk Folkeparti kan sige, at vi er hundrede procent tilfredse med det her forslag. Tak for det.

Charlotte Dyremose (KF):

Det herværende forslag om fuld dækning for borgere i skattesager, hvis de vinder sagen, er en konservativ mærkesag. Det er et rigtig godt forslag. Det er utrolig vigtigt, at borgere kan få lov at prøve deres skattesager ved rette instans, og de skal selvfølgelig ikke bøde for at prøve en sag, hvor de rent faktisk har ret. Det kan ikke være rimeligt, at det skal koste store beløb, hvis man vinder en skattesag.

Derfor tog Det Konservative Folkeparti allerede sidste år fat på at se på denne her ordning. Vi bad folk om at skrive til os om, hvad det er for nogle sager, og om de kommer i klemme i systemet. Vi fik et utal af eksempler på, at folk kom i klemme i systemet, at det koster folk en formue at vinde en skattesag. Det mener vi er

helt urimeligt. Derfor er vi utrolig glade for det her forslag.

Ligeledes er vi glade for den del af forslaget, hvor en principiel sag nu får dækning med 100 pct. En principiel sag er i samfundets interesse, og vi skal selvfølgelig derfor dække omkostningerne 100 pct. for den sag.

Det Konservative Folkeparti er utrolig glad for det her forslag. Det er et forslag, vi længe gerne har villet have gennemført, og vi kan selvfølgelig støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Nu har den konservative ordfører formentlig hørt den øvrige del af debatten, og så kunne jeg godt tænke mig at spørge også den konservative ordfører: Hvordan forestiller man sig med det her forslag at styre, at det ikke bliver ét stort tagselvbord for revisorer og skatteadvokater, som bare lige pludselig kan få sugerøret ned i kassen, så det koster samfundet en masse kroner?

Der bliver sagt, at det er en konservativ mærkesag. Jeg ved godt, at advokater og revisorer står Det Konservative Folkeparti nær, men det er vel næppe det, som rent faktisk er den bærende argumentation. Hvordan vil man styre det her? Kan den konservative ordfører redegøre for det?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Det, der ligger Det Konservative Folkeparti på sinde, er, at borgernes retssikkerhed er sikret, og der er sikkerhedselementer i det her forslag.

Hvis man taber sagen, skal man betale 50 pct. af udgifterne, nogle udgifter, som man på forhånd har lagt op til. Og man ønsker jo selvfølgelig ikke at komme til at stå med en kæmpe regning. Derfor ved man, at man kommer til at betale halvdelen af sagsomkostningerne, hvis ikke man har ret i sin sag. Man skal lave et skøn på forhånd, som skal vurderes, og man ikke nødvendigvis betale, hvis det beløb, advokaten siger han skal have, er urimeligt stort. Så der er de to sikkerhedsventiler i forslaget.

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Vi har haft et udvalg, som har været paritetisk sammensat af alle mulige interesser inden for det her område, som på næsten 400 sider beskæftiger sig indgående med den her problemstilling og enigt – enigt – anbefaler, at man ikke skal indføre sådan en ordning, som den konser-

vative ordfører nu står og advokerer for, fordi det giver meget stor risiko for honoraropstilling. Det giver bl.a. også mulighed for, nævner den konservative ordfører, at man altid kommer til at betale 50 pct. Nej, det giver mulighed for, at man indfører et princip, der hedder no cure – no pay. Det er lige præcis det, man risikerer i forhold til det.

I forhold til det her med at administrere, om det er medhold i overvejende grad eller noget andet: Der er udtrykt betænkelighed på betænkelighed på betænkelighed i forhold til det her. Det er et meget massivt stykke arbejde, der er lavet, og der kommer ikke skyggen af argument for hele det arbejde, der er foregået. Jeg mener: Man ryger jo selv ind i problemerne på et tidspunkt. Har man overhovedet ikke forholdt sig til det her?

Kl. 18.55

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Lige præcis det, som den socialdemokratiske ordfører her nævner, har vi faktisk tænkt på i Det Konservative Folkeparti. Som sagt: Det er en konservativ mærkesag. Vi har arbejdet meget med den.

Fordelen er jo netop, at man kommer med et skøn på forhånd om, hvad sagsomkostningerne er. Og det er klart, at der er ingen, der vil anerkende, at sagsomkostningerne er nul, hvis man taber, og en hel masse, hvis man vinder. Det skøn bliver lavet på forhånd. Lige præcis på den måde løser vi problemet.

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Jeg må altså sige til den konservative ordfører, at princippet er følgende: Man har en skatteadvokat, der siger til en mulig klient, at nu skal du høre her, jeg vil gerne føre din sag. Hvis vi vinder den, får jeg den fulde betaling. Hvis vi ikke vinder den, får du lov til at slippe gratis.

Det er lige præcis det princip, man kører alle mulige andre steder. Derfor bliver der advaret indstændigt imod lige præcis, at man indfører det her. Det er den ene ting.

Det andet er: Forklar mig, at hvis jeg nu kommer med en skatteadvokat i hånden og siger, at jeg gerne vil have vedkommende til at føre min sag, og så siger min skatteadvokat fra Århus, at det da er de her 80 timer a 1.200 kr. stykket plus moms, det er, hvad vi skønner.

Kunne man så forestille sig, at man på det tidspunkt vil gå ind og blande sig i, hvor mange timer den pågældende advokat skal have? Er det dér, man vil sætte ind i forhold til det?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

For at svare på det første først: Det skal stå i den forhåndsopgørelse, man laver, hvordan man har tænkt sig at skulle betale advokaten. Det vil sige, at hvis man har tænkt sig at lave en ordning med nul, som jeg sagde lige før – nul, hvis man taber, og et stort beløb, hvis man vinder – så skal det stå der på forhånd.

Kunne jeg få den socialdemokratiske ordfører til at gentage spørgsmål nummer to, for det har jeg glemt?

Formanden:

Hr. Aage Frandsen som ordfører.

Aage Frandsen (SF):

Det, som vi diskuterer i dag, har vi diskuteret for ikke så lang tid siden, og vi diskuterede det i sidste folketingssamling, vi diskuterede det i forrige folketingssamling og forrige og forrige. Derfor er det en gammel sag for nogle af os.

Det er jo sådan, at den regel, vi har i dag, var en, som blev lavet for nogle år siden af den daværende socialdemokratiske regering på baggrund af det forslag, som lå i betænkning. Før den tid var der en mindre dækning, end der er i dag. Det er altså vigtigt at huske, at det, der blev gennemført dengang af et flertal i Folketinget, var en større dækning, end der havde være hidtil.

Det, som jo er problemet med det her forslag, er, at det er enormt uklart, hvornår der skal være tale om tab og vind. Hvornår er det 100 pct.? Hvornår er det 50 pct.?

Det er der, det radikale beslutningsforslag, som vi tidligere har behandlet, gik ind og sagde: Der ligger altså noget, som måske er en mellemting mellem 50 og 100, og der er noget, der måske i virkeligheden burde være nede i nærheden af mindre end 50 og sådan nogle ting.

Hvis man mener, man kan dele det op i at sige, at man vinder eller taber, mener jeg sådan set, at man også burde kunne sige: Ja, man vinder måske med 75 pct. i forhold til det, der ligger her. For det, vi kender i dag, er jo, at man siger, at vi ikke kan tage præcis stilling, og der blev det 50 pct.

Derfor burde forslaget, hvis man går ind på tankegangen, jo altså også skelne mellem andet end at sige: 100 pct. og 50 pct. Der mener vi sådan set også, at hvis man har princippet om, at man skal have 100 pct.s dækning, når man vinder, så må man altså risikere at få betydelig mindre dækning end 50 pct., hvis man taber.

Så er det i forhold til alle andre sager, hvor der ingen dækning er. Er man arbejdsløs og er utilfreds med den afgørelse, der er givet, og man synes, at nu skal man bruge en advokat: nul dækning, uanset om man vinder eller taber. Hvis man er førtidspensionist eller vil være førtidspensionist og synes, at det er en dårlig behandling, man har fået: nul dækning. Sådan er det alle andre steder. Men skatteydere behandles på en lidt anden måde af nogle bestemte partier end andre borgere.

Kl. 19.00

Vi har aldrig afvist, at man kunne gå ind i den her tankegang, men så synes vi bare, at det der med, som det også ligger i forslaget her, at sige 100 pct. og 50 pct., ikke er en rimelig måde. Og det, der er særlig problematisk, er i forhold til en række selskaber, som jo har advokatbistand på forhånd og ved, hvad det er, de går ind i. Der er det noget problematisk. Derfor vil jeg spørge skatteministeren, om han på noget tidspunkt har overvejet, at de sager, der dukker op, og som kan bruges i tv, og som handler om enkeltpersoner, private personer, der er kommet i klemme, eller enkeltmandsejede virksomheder, som er kommet i klemme, er stillet anderledes end store selskaber og virksomheder, sådan at man kunne overveje at sige: Jamen man kunne altså godt have nogle mere begunstigede regler for enkeltmandsejede virksomheder og for personer, som ikke nødvendigvis har stor revisorbistand og advokatbistand. Det har de ikke på forhånd. Det er jo dem, man har i fjernsynet altid. Det er den type mennesker. Derimod mener jeg, at når det drejer sig om selskaber, er der en kæmperisiko for, at man åbner for, at skattesystemet kommer til at betale ganske meget af det her.

Vi diskuterede i går, at man jo skal reducere i Told og Skat. Vi kan se af det her forslag, at nu skal der bruges nogle ressourcer i Told og Skat, og det er da værd at overveje, hvad det her i øvrigt kommer til at koste. Ligger det inden for den ramme? Hvad er begrundelsen for, at man fra skatteministerens side kan sige, at man skønner, at det kommer til at koste lige netop det beløb, som står i bemærkningerne, og at man ikke risikerer, at det bliver et betydelig større antal

medarbejdere, der skal til, plus at der bliver tale om, at man kommer til at betale ganske meget? Medmindre man mener, at man helt nøjagtig kan gå ind og sige, at der er de og de omkostninger, så mener jeg lige så godt, at man kunne følge det radikale princip, som blev diskuteret for et stykke tid siden.

Vi har en række spørgsmål, som vi vil stille i udvalget, for jeg tror virkelig, at hvis det her skal gennemføres, så er det rart nok, at man ved mere præcist, hvad det her kommer til at koste, og hvad det kommer til at betyde.

Men jeg vil godt spørge skatteministeren, om han på noget tidspunkt har overvejet, om der kunne være forskel på enkeltmandsejede selskaber og privatpersoner på den ene side i forhold til selskaber på den anden side?

Anders Samuelsen (RV):

Det er ganske rigtigt på ingen måde en ny problemstilling, vi her diskuterer i Folketingssalen. Der åbenbares her et klart dilemma i det forslag, som vi bliver præsenteret for i dag, i hvert fald et dilemma for De Radikale. For hvis man fastholder og afviser og eventuelt får held til at få revet det her forslag af bordet, så fastholder man jo den gamle situation, hvor det er åbenlyst for enhver, at der var en risiko. Vi har også set konkrete eksempler på, at den svage part kommer i klemme, kommer til at skulle føre en sag, eventuelt vinde sagen, men har større omkostninger end det, han får dækket, og altså at få ret.

På den anden side er det også klart, at det gamle system forhindrer misbrug og forhindrer spekulation i systemet.

Hvis vi nu på den anden side vedtager det forslag, som ligger her i dag, og som vi behandler i dag, er det klart, at så redder man den svage part. Det er der overhovedet ingen tvivl om at man gør. Men så åbner man op for et potentielt misbrug, hvilket adskillige ordførere har været inde på tidligere i dag. Så det skal jeg ikke komme nærmere ind på. Men det er den problemstilling, vi står over for, sat på spidsen.

Svaret på problemstillingen er selvfølgelig at følge det forslag, som SF's ordfører også påpegede tidligere har været behandlet allerede i den her folketingssamling, nemlig det forslag, som Det Radikale Venstre fremsatte, hvor man graduerer i forhold til, hvor meget man har vundet, og holder det op imod, hvor meget man så skal have dækket af sine omkostninger.

Der er intet som helst belæg for, at man ikke kan gennemføre et sådant princip. Alene det, at

regeringen med sit forslag i dag lægger op til, at netop når man har vundet over 50 pct., så skal man have dækket 100 pct., må klokkeklart forudsætte, at man kan definere, hvornår man har fået 51 pct. ret, hvornår man har fået 50 pct. ret, og hvornår man har fået 49 pct. ret.

Det må jo være sådan efter det princip, at får man 49 pct. ret, så skal man ikke have 100 pct.s omkostningsdækning. Får man derimod lige nøjagtig over de 50 pct., altså får 51 pct. ret, så skal man have 100 pct. dækning.

Hvis man kan gøre det inden for det interval – 49, 50, 51 – kan man selvfølgelig også gøre det inden for intervallet 73, 74, 75 eller 85, 80, 70, hvad som helst.

Derfor er det oplagt, at man burde følge det radikale forslag. Vi har ikke gjort vores stilling endelig klar endnu i Det Radikale Venstre. Den vil afhænge af de svar, som dukker op i forbindelse med udvalgsarbejdet på de spørgsmål, som vi vil stille.

KL 19.05

Vi vil eventuelt også forsøge os med en række ændringsforslag til lovforslaget, men summa summarum er, at den problemstilling, som jeg skitserede i starten af mit indlæg, er den problemstilling, vi står over for. Skal man vælge at fastholde den situation, som vi har haft indtil nu, og dermed helt oplagt lade nogle svage komme i klemme, eller skal man gå over i det nye system, hvor man redder de svage, men til gengæld åbner op for et potentielt misbrug?

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Enhedslisten er positiv over for ethvert forslag, som kan styrke borgernes retssikkerhed over for det offentlige. Derfor er vi også i udgangspunktet positive over for det her forslag, selv om vi i dag har kunnet høre i debatten om terrorpakken, at det med stor tydelighed er vist, at de borgerlige partier ikke nødvendigvis har helt samme principielle udgangspunkt, hvad angår retssikkerhed, som Enhedslisten har.

Vi vil så også gerne være med til, at der bliver set lidt mere sammenhængende på denne her problemstilling, sådan at der også sker en forbedring af borgernes retssikkerhed f.eks. inden for det sociale og arbejdsmarkedsområdet. Her er der tale om borgere, der står i en svagere position over for systemet end de personer, der fører sager mod skattevæsenet. Det gælder de arbejdsløse, der administrativt bliver idømt en kæmpe bøde af staten for mindre forseelser. Det gælder modtagere af kontanthjælp eller arbejds-

løshedsdagpenge, som tvinges ud i det ene meningsløse tvangsaktiveringstilbud efter det andet, og der kunne nævnes mange andre eksempler. De er ikke på nogen måde sikret advokatbi-stand eller andet i forhold til at køre sager over for systemet.

Derfor ser vi meget positivt på regeringens plan om, at der gennemføres en sammenhængende analyse af hele området. For os at se er der ikke nogen tvivl om, at der er brug for en markant forbedring af borgernes mulighed for at kunne få fri proces og gratis retshjælp, samt- dig med at vi skal fastholde, at myndighederne har pligt til at sikre, at borgerne til hverdag får det, de har ret til, og i øvrigt får en grundig in- struktion i, hvordan og hvor de skal klage, hvis de er utilfredse med de afgørelser, som myndig- hederne kommer med.

Det kan selvfølgelig undre, at man sådan ta- ger et enkelt område ud; at det skal hives særligt frem og behandles på en særlig måde, og at det haster mere end for alle de andre områder, hvor vi ved, at borgernes retssikkerhed ikke er god nok. Det ændrer dog ikke ved, at Enhedslisten i Folketinget stemmer for enhver forbedring, og det vil vi formodentlig også gøre i denne her sammenhæng.

Der er dog nogle væsentlige hår i suppen. Jeg tror, at jeg i denne her forbindelse vil kalde det hestehår i suppen, og det er noget, vi vil gå ind og bore en lille bitte smule i under udvalgsarbej- det, før vi endelig kan tilkendegive, hvad vi men- er om det her.

Det handler om, i hvilket omfang man kan sikre, på baggrund af at vi går ind og laver de her ændringer, at skattevæsenet fortsat har for- pligtelse til at rådgive og hjælpe den enkelte borger. Og hvordan kan vi sikre, at det ikke ud- vikler sig til det tagselvbord, som både SF og So- cialdemokratiet har nævnt i forhold til advoka- ter og i revisorbranchen?

Det betyder altså, at vi blankt afviser lovfor- slagets idé om, at det skal være brancheorgani- sationernes eget klagenævn, der skal afgøre, hvad der er et rimeligt honorar. Her mener vi i stedet for, at det skal være den instans, der træf- fer afgørelsen, altså det, der lå i det oprindelige radikale forslag. Det er den, som skal afgøre, hvor stor omkostningsgodtgørelsen skal være.

Vi har også bemærket, at det i forslagets be- mærkninger anføres, at forslaget forventes at medføre ekstraudgifter i Landsskatteretten svarende til tre årsværk, og at forslaget i Told og Skat betyder et årligt merforbrug af årsværk på

ca. 15. Sammenholdt med de nedskæringer, som regeringen gennemfører på Told og Skat i fi- nansloven, har vi svært ved at se, hvordan det skal kunne hænge sammen. Vi går derfor ud fra, at det er meningen, at der i forbindelse med det her forslag skal skaffes ekstra ressourcer til Told og Skat og til Landsskatteretten, sådan at res- sourcerne ikke skal tages fra skatteligning, hvor vi jo ved, at konsekvensen er, at der kommer fle- re fejl og bedre muligheder for skattesnyd.

Jeg håber, at ministeren med det samme kan bekræfte det allerede nu her under første be- handling, ellers kan vi garantere for, at vi ikke vil stemme for det her forslag, uanset hvad der bliver svaret på de andre spørgsmål, hvor vi har betænkeligheder.

Umiddelbart er vi positive, men der bliver nok boret lidt under udvalgsarbejdet.

Kl. 19.10

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Må jeg allerførst takke for en generelt positiv til- slutning til forslaget fra et flertal i dette Ting. Jeg skal ikke på dette tidspunkt trække debatten langt ud. Der er jo stillet en række spørgsmål, som også er velegnede til at blive behandlet i udvalget.

Men jeg vil måske udtrykke en lille, stille un- dren over, at partier, som ellers normalt plejer at varetage de svagestes vilkår, er tøvende, eller nogle af dem endda modstandere af dette for- slag.

Dette forslags hele idé er jo; at man hjælper den svage. Det er jo det, der er hele ideen med det, at det er den svage, den lille mand, som sæt- ter sig op imod det store system og vinder. Hvordan er hans stilling i dag? Ja, vi har des- værre alt for mange eksempler på, at hans sags- omkostninger bliver lige så store, undertiden endda større end det, han får ud af overhovedet at føre sagen.

Det, der har været drivkraften bag dette for- slag, er den urimelighed, der her er tale om. Hvis en mand, kvinde vinder en sag mod det store system, må det også være rigtigt, at så er vi parate til at betale.

Jeg ved godt, at vi kan få evindelige diskus- sioner om honoraroppustning, og jeg skal gerne sige, at jeg følger denne sag og udviklingen i denne sag meget nøje. Vi har lavet en model, som vi tror på vil kunne begrænse, osv. Men selvfølgelig kan man da altid diskutere, om den model nu er den eneste rigtige, om den kunne gøres endnu bedre.

Men det, man ikke kan diskutere, er, at alternativet til ikke at gennemføre den her lov, alternativet til ikke at gennemføre en indsats på dette område er, at det går ud over den lille mand.

Det kan godt være, at der er en advokat, der måske lægger fingeren på vægtskålen i et vist omfang. Jeg tror det nu ikke. Der er rimelig gode kontrolforanstaltninger. Men o.k., hvad er det så i forhold til den situation, at den lille mand ikke er i stand til at køre en sag imod det store system. Det er her, min, hvad skal vi sige, sociale indignation kommer lidt op. Altså jeg synes, det er lidt underligt, at specielt Socialdemokratiet vender sig imod dette forslag.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Skatteministeren siger, at det her er af hensyn til den lille mand, den svage. Jeg ved godt, at der er nogle partier, der har det sådan, at hver gang der skal argumenteres for et eller andet, så er det altid den lille mand og den svage, man vil gøre noget for. Hvorfor er man så ikke optaget af, at en person, der får dagpenge, og som måske får frataget sine dagpenge, fører sag og vinder den, får dækket sine sagsomkostninger?

For hvem er det, der fører de her sager mod det store, staten, systemet, for at bruge skatteministeren eget udtryk? Ja, det er jo nok ikke den allersvageste. Det er nok heller ikke den allermindste mand eller kone.

Derfor vil jeg spørge skatteministeren om det, som jeg også stillede som spørgsmål i mit indlæg: Har man i regeringen overvejet, har skatteministeren overvejet, at man kunne løse det problem, som skatteministeren er så optaget af, nemlig den såkaldt lille mand og den svage, ved at man sagde, at private personer, enkeltmandsejede virksomheder var særligt stillede og fik – gerne for min skyld – 100 pct. dækning, hvis de vandt.

Men selskaber, som man sandelig da ikke kan sige er den lille mand, A.P. Møller er da ikke den lille mand, og det gælder i det hele taget de selskaber, der fører sager, at så kunne man løse problemet, hvis det er det, man er optaget af.

Men det er jo nok ikke det, skatteministeren dybest set er optaget af. Nej, den svage, den lille mand eller den lille kone skal bruges som murbrækker for noget andet, som skatteministeren er optaget af, nemlig at man gerne vil begunstige nogle mennesker, som er økonomisk godt stillet. For hvem er det, der fører sagerne?

Men altså vil skatteministeren være så venlig at forholde sig til mit konkrete spørgsmål, som jeg stillede i mit indlæg, i stedet for at argumentere for noget, som måske i virkeligheden ikke er i realitetens verden.

Hvad med et forslag, der sagde: Personer, enkeltmandsejede virksomheder for sig, selskaber er noget andet?

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Det er jo altid spændende i de her tider at høre skatteministerens bud på skattepolitik. Jeg kan så forstå, at til de betænkeligheder, der bliver udtrykt her, de bekymringer, man har, den argumentation, man fremfører, ud over en eller anden lang populistisk remse om den lille mand – det var meget underholdende – fik vi at vide, at den måde, systemet her blev sikret på, var, at skatteministeren ville følge sagen meget nøje. Tak for forsikringen.

Men vil det hjælpe? Altså vil skatteministeren så gribe ind og sige, at nu er det meget uretfærdigt, at alle mulige advokater, revisorer bare hamrer til sig af nogle store tilskud. Er det det tilsagn, skatteministeren vil give, at han vil sørge for, at der ikke sker en honoraroppustning? At han vil sørge for, at der ikke sker en stor økonomisk udvikling i, at de her mennesker bare får raget til sig? Er det det, som skatteministeren vil stå og garantere heroppe?

Og så vil jeg bede skatteministeren prøve at forholde sig til de øvrige argumenter. Hvem skal afgrænse det her? Hvad er afgrænsningen? Hvor stor en regning kan man komme med? Det er jo det, der er det principielle i forhold til det her.

Og så vedrørende det, hr. Aage Frandsen og også andre var inde på, altså sagen om den lille mand. Jeg kunne godt tænke mig at spørge skatteministeren om det her officialprincip, om han ikke stadig mener, at det er det, der skal være det bærende også for den lille mand i forhold til lige præcis de her sager.

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg har lovet på dette tidspunkt at gøre det meget kort, og derfor skal jeg ikke gentage, hvad jeg tidligere har sagt til den socialdemokratiske ordfører.

Men jeg vil gerne beklage, at jeg glemte at svare på det spørgsmål, som hr. Aage Frandsen stillede, for jeg synes faktisk, at det da absolut er en relevant diskussion at sige: Jamen hvem er

svag, og hvem er lille, og hvem er ikke svag i virksomhedssammenhæng? Er det selskabet, eller er det den privatejede virksomhed?

Men jeg tror, at også hr. Aage Frandsen vil give mig ret i, selv om jeg forstår tankegangen, at det ville være en meget, meget svær sondring. Det ville være en administrativt ganske besværlig sag. Det er det ene.

Det andet er, at jeg mener, at der kan være mange hensyn at tage. Der kan være mange årsager til, at folk vælger den ene selskabsform frem for den anden, og jeg mener i virkeligheden ikke, det er særlig afgørende i spørgsmålet om, hvorvidt de skal kunne føre en sag mod det offentlige system.

Så derfor, selv om den tanke naturligvis også har strejft mig, er det altså ikke noget, der har bundfældet sig og heller ikke er udmøntet i selve lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

De eksempler, der har været fremme i pressen, hvor man siger, at det er ikke rimeligt, at personer, der vinder en sag, endda måske 100 pct. ikke kan få dækket alle deres omkostninger, har været eksempler på personer, som nok ikke nødvendigvis var den lille mand, men alligevel en person, som ikke var specielt økonomisk stærk og formuende med en hel masse advokatbistand og revisorer bag sig.

Det er derfor, jeg synes, at man godt kunne diskutere, hvis det er den gruppe, man er optaget af, om man kunne indføre et eller andet kriterium. Det er klart, at det ikke er et kriterium, som i sig selv er rigtigt, rigtigt i den forstand, at så har man ramt helt rigtigt. Men det er objektivt i den forstand, at man kan definere sig frem til det. Det betyder så alle lønmodtagerne, medmindre de har et lille firma ved siden af, som er i selskabsform. Man kan definere sig ud af det.

Det betyder ikke, at man når frem til en 100 pct. sandhed, det gør man sandelig heller ikke med den her model. Men hvis man er så optaget af den såkaldt lille mand, kan man godt definere sig frem til det ud fra nogle objektive kriterier. Der er slet ikke tvivl om, hvem der har selskabsform, hvem der har bestemte typer af beskatningsformer. Det er det, man går ud fra.

Kl. 19.20

Det betyder ikke, at man altid rammer rigtigt. Nej, men det gør man sandelig heller ikke med det her forslag, for der er altså nogle, som har kæmpe advokatforetagender og revisorforeta-

gender bag sig, som godt kan finde ud af at udnytte det her system. Det er der slet ingen tvivl om. Det er jo derfor, alle de eksperter, der sad i det udvalg, sagde: Den går ikke, det er simpelt hen at åbne for en guldgrube for nogle bestemte mennesker, nemlig advokater og revisorer.

(Kort bemærkning).

Henrik Sass Larsen (S):

Det var en interessant ikkebesvarelse, jeg fik fra skatteministeren. Der blev sådan set sagt: Det vil jeg ikke svare på. Og der blev sagt, at man allerede havde svaret mig. Det havde skatteministeren ikke. Altså skatteministeren har holdt en eller anden lille retorisk tale, men svaret mig har skatteministeren ikke.

For at gentage spørgsmålene: Hvis nu en eller anden skatteyder allierer sig med en advokat, og advokaten siger: Jeg skal bruge 80 timer til at føre den her sag, det koster 1.200 kr. i timen plus moms, og jeg sender den regning ind på forkant, sådan som man skal gøre ifølge forslaget. Vil man i det øjeblik vurdere og sige: Nej, det er kun rimeligt med 40 timer; nej, det er kun rimeligt med 25 timer; eller det er kun rimeligt med 70 timer? Er det dér, man vil gå ind, eller er det bare en blankocheck, man udsteder? Det er et rimeligt spørgsmål, som ministeren da må forholde sig til.

Så det her med den lille mand igen. En del af ekspertudvalgets bidrag gik jo rent faktisk ud på, at man sagde, at hvis man bryder med officialprincippet, hvis det offentlige faktisk også varetager skatteyderens sag til fordel for skatteyderen, så ville man jo ende i en situation, hvor flere og flere mennesker siger: Jamen det eneste naturlige, man gør, er, at man altid betragter skattemyndigheden som modpart og derfor altid hyrer en rådgiver. Vil det være til fordel for den lille mand, ville den lille mand gøre det, hvis man tvinger skattemyndigheden ind i sådan en rolle?

Det er da også et interessant spørgsmål, som jeg vil bede skatteministeren, som er så optaget af de svage stillede i det her samfund, rent faktisk svare på.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Det, der kalder mig herop, er skatteministerens læggen meget stor vægt på, at det, det drejede sig om her, var at komme den svage part i møde. Og da så samtidig hr. Aage Frandsen rejste spørgsmålet om, hvorvidt den samme indigna-

tion gjorde sig gældende, når det gjaldt en dagpengemodtager, som vinder en sag mod det offentlige i forbindelse med fratagelse af dagpenge, så synes jeg egentlig, det er relevant at få afæsket skatteministeren et helt konkret svar, ja eller nej.

Vil skatteministeren arbejde for internt i regeringen, arbejde offensivt for, at det samme princip, som nu bliver indført på dette område, også bliver indført på tilsvarende områder, f.eks. for overførselsindkomstmottagere? Ja eller nej.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 55: Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Hjemme-pc-ordning samt skattefrihed for arbejdsgiverbetalt datakommunikation).

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 17/1 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kristian Jensen (V):

I dag er en dejlig dag for it-verdenen i Danmark, for personer, der ønsker at støtte udbredelsen af it, for folk, der ønsker at støtte udbredelsen af den nye teknologi generelt set, for i dag får vi rettet op på en meget, meget stor fejl, der blev begået med virkning fra 1. januar sidste år.

Det var sådan, at man indførte en hjemme-pc-ordning, måske lidt ved et tilfælde, men ikke desto mindre en hjemme-pc-ordning, som viste sig at være en bragende succes, en succes, der fik udbredt it, brugen af det, kendskabet til det, viden om de muligheder, der ligger i it, til en mas-

se mennesker, der fik den gennem deres arbejde. Men ikke bare de mennesker, også deres familie og deres børn.

Det var så stor en succes, at det bragte Danmark i front, hvad angår udbredelsen af it i Danmark. Så stor en succes var det faktisk, at selv samme dag, som vi hører den daværende statsminister sige, at Danmark skulle være verdens førende it-nation, ja, så blev ordningen slagtet, så fjernede man muligheden for, at man kunne få billigt it-udstyr ud til hjemmene ud fra nogle betragtninger om, ja, nærmest som var det en tidligere socialdemokratisk undervisningsminister, der sagde det, at det, ikke alle kan få, skal ingen have. Derfor blev ordningen slagtet.

Kl. 19.25

Vi har i Venstre haft den holdning fra starten af, at det var en fejl at ødelægge den succesfulde hjemme-pc-ordning, men vi har også ment, at der måske var nogle ting, som havde udviklet sig under den forrige ordning, der var gået i en skæv retning.

Det var spørgsmålet om fråds. Nogle af ordningerne havde fået eksklusive webkameraer, scannere og farveprintere med, og en af de grupper, som det er utrolig vigtigt at vi får givet et it-løft i Danmark, nemlig tjenestemænd og folk i tjenestemandslignende stillinger som f.eks. lærere, var uden for ordningen, og for nogle arbejdsgivere var den gået hen og blevet stort set gratis.

De tre ting, frådset, udelukkelsen af tjenestemændene og den »gratis« ordning for arbejdsgivere, er der taget højde for i det forslag, der ligger her, L 55.

Der er skåret ind til benet af, hvad det er, der principielt er vigtigt for it-udviklingen i Danmark. Der er lavet en ny løsning, som ikke længere er en bruttoløntræksløsning, men som er et ligningsmæssigt fradrag, der gør, at også tjenestemænd og folk i tjenestemandslignende ansættelser får glæde af det, og så er der stillet et krav om, at der skal være en indsats fra arbejdsgiverne på mindst 25 pct. for at få det her gennemført.

Vi har tidligere talt om, at man skulle stille som krav, at der skulle være en uddannelsesopkvalificering i det. Det har vist sig at være for bureaukratisk, og for ikke at denne her ordning, som vil blive en succes, skal drukne i bureaukratisk bøvl, har vi valgt at se bort fra den, men understrege, at virksomheden kan bruge sin del af finansieringen til uddannelse.